

ZIVAHNA DEJAVNOST JUGOSLOVANSKIH LADJEDELNIC

V sledecih nekaj letih, se bo ladjevje Jadranske linske plozbe znatno povecalo. To brodarsko podjetje, v cegar rejbi je vecina jugoslovanskih potniških ladij na Jadranskem morju, gradi zdaj vecje stevilo novih potniških ladij. Nekatere bodo stopile v promet ze v prihodnji sezoni. Zgraditev ter predaja prometu novih potniških ladij bo nevdvomo vplivala na nadaljnji razvoj prometa jugoslovanskega Primorja, kakor tudi na krepitve turizma ter razširitev poslovanja Jadranske linske plozbe. Ko bo v dokoncu opravljen program investicij Jadranske linske plozbe, bo to brodarsko podjetje imelo na razpolago floto, ki bo lahko povsem zadovoljila potrebam potniškega prometa na Jadransku.

Ladjedelnica «Splits» pa gradi za Jadrolinoje se tri potniške ladjje tipa «Partizanka». To bodo ladjje nosilnosti 2500 brt, dolge 90 m in široke 16 m. Imele bodo 226 kabin in bodo lahko sprejele 1200 potnikov. Motorji «Sulzera» z močjo 2400 konjskih sil (z dvema vijakoma) bodo ladjjo pogonjali okrog 18,5 milj na uro. Ladjje bodo opremljene z radarskimi in radiogoniometrijskimi napravami, kakor tudi z vsemi drugimi tehničnimi in navigacijskimi instrumenti. Predvideno je, da bo prva ladjja izročena prometu marca leta 1956, ostali dve pa v začetku 1957 leta. Te ladjje so namenjene vzdrževanju tako imenovanega longitudinalnega prometa vzdolž Jadranske obale, od časa do časa, ko bo sezona že pri kraju, se bodo uporabljali tudi za krožna potovanja po Sredozemlju.

Zraven tega obnavlja ladjedelnica «Splits» bivšo potniško ladjjo «Karadjordje», ki so jo dvignili iz morja. Ta ladjja, ki jo bodo preimenovali v «Proletarka», bo tudi priključena broduju petih velikih potniških ladij tipa «Partizanka». «Proletarka» bo sprejela okrog 100 potnikov in bo modernije urejena od sedanje «Partizanke». Po predvidenju bo «Proletarka» končana že januarja leta 1955.

V isti ladjedelnici bo zgrajena tudi vrsta ladij nosilnosti 230 brt, in sicer po perspektivnem načrtu 18 ladij te velikosti. Od teh so že bile spuščene v morje «Karlova», «Valjevo», «Ohrida». Vse te ladjje so namenjene prometu na krajišnji progih, imajo skladišča za okrog 15 ton tovora, dolge so 38 metrov in so opremljene z motorjem 450 KS.

Pulska ladjedelnica «Uljanik», ki se je doslej izkazala za zgraditvo lepih ladij tipa «Vladimir Nazora», se bo zdaj lotila graditve vrste ladij po 580 brt, katerih vsaka bo lahko sprejela nase okrog 500 potnikov. Štiri ladjje te vrste, in sicer «Osijeka», «Novi Sada», «Mostar» in «Maribor», so že spuščene v morje in bodo dokončno izdelane ter izročene prometu v prvi polovici prihodnjega leta. Te ladjje so namenjene prometu na longitudinalnih progih ter so zaradi tega opremljene s kabinami za potnike. Dolge so 57, široke 8,75 metra, opremljene so z motorjem 700 KS, ki jim omogoča brzino 15 milj na uro.

V načrtu je, da se bodo v teh ladjedelnicih zgradile še tri ladjje tipa P-O4 nosilnosti 350 brt, ki bodo nase

sprejele 450 potnikov. Računa se, da bodo te tri ladjje dovršene v letih 1956 in 1957. Z vztrajnim in požrtvovalnim delom jugoslovanskih delavcev vidimo, kako se sicer počasi, toda vztrajno poraja mlada, krepka jugoslovanska trgovinska mornarica, ki bo odprla tako jugoslovanskemu turizmu kot pomorskemu tovornemu prometu boljše perspektive, takšne, ki ji bodo omogočile, da bo lahko v dobršni meri bolj in bolj prispevala k splošnemu razvoju jugoslovanskega gospodarstva.

Bitolj, glavno mesto Pelagonije v Ljudski republiki Makedoniji

Angleška keramika

Angleška keramična industrija ima globoke pokrajinske korenine - Izvoz keramičnih izdelkov je lani dosegel vrednost 31,5 milijarde lir - Tehnični napredek je znatno znižal proizvodne stroške - Royal Crown Derby, Royal Doulton, Minton in Royal Worcester slove po vsem svetu

Angleška keramična industrija je imela vedno globoke, pokrajinske korenine; krajji so prav tako znani kot imea keramikov 18. stoletja - legendarni Wedgwood, Minton in Spode - ki, so z velikim umetniškim čutom in globokim trgovskim smislom spremenili domačo obrt in umetnost v cvetočo industrijo ter ustanovili podjetja, ki še danes vodijo v tej veji industrije.

V grofiji Staffordshire so se uveljavljali lončarji s svojo umetnostjo že v času starih Britancev, danes je okoli 90 odstotkov trgovine s keramiko za domačo rabo izdelanih v slovitih šestih mestih: Stoke, Burslem, Tunstall, Hanley, Feton in Longton, ki zaposlujejo 35 odstotkov delavstva tega področja. Druge tovarne keramike in porcelana so v Worcesteru, Bristolu in Pooleu. Vse te starodavne tovarne so si pridobile s svojimi lepimi in dekorativnimi izdelki svetovno sloves.

Osnuček in okrasitve sta dve osnovni značilnosti starih obrtniških umetnosti, ki je odvisna v veliki meri od individualnega okusa in zamisli. Britanska industrija si je znala ustvariti veliko trgovsko mrežo in velik izvoz, ne da bi žrtvovala ti dve posebnosti. Lani so prodaje v tujino dosegle vrednost 21 milijonov funtov šterlingov. Ta številka obsega vse veje te trgovine, vključno s sanitetno in električno blago; namiznega porcelana so pa izvozili za 4.400.000 funtov šterlingov, lončenin za 8.200.000 tujtov šterlingov.

Tehnični napredek Čeprav velja v določenem smislu industrija keramike upravičeno za etradicionalno, je vendar bil v nekaj letih napravljen ogromen tehnični napredek. Med drugo svetovno vojno so na podlagi načrta za koncentracijo zaprti 120 tovarni, po vojni pa je bil dosežen znaten napredek in zdaj je v Angliji v obratu okoli 200 podjetij, ki izdelujejo namizno posodje. V teh tovarnah je zaposlenih 81.000 oseb, od katerih je več kot polovica žensk. V nekaterih odsekih pa še primanjkuje specializiranih delavcev, zlasti za dekoriranje, ki je posebno važno za izvoz. Samo dolgoletna izkustva lahko odpravijo tem posebnim težavam, in zato podjetja proučujejo posebno skrbno načrta za vajeniško dobo, v kateri se oblikujejo rokodelci bodočnosti. Mehanizacija rešuje mnogo problemov, zlasti kar zadeva povečanje proizvodnje in izboljšanje kakovosti z boljše tehnično kontrolo raznih delov postopka. Po koncu vojne so potrošili 8 milijonov funtov šterlingov za nove stroje in stavbe; novi laboratoriji Britanskega združenja za keramična raziskovanja, ki so jih leta 1951 zgradili v Stokeu, dokazujejo zaupanje, ki ga ima ta industrija v bodočnost. Združenje je prostovoljna ustanova, ki ga finansirata industrija in vlada, zajema pa 80 do 90 odstotkov vseh v tej industriji zaposlenih ljudi.

Uvedli so nove tehnike dela, tako tudi nove načine prevoza, standardiziranja in splojavtomske stroje. Ne dvomno pa je bila največja novotarija zamenjava sistema peči. Peč v obliki steklenice je bila vedno tradicionalen znak keramičnih tovarni; električna peč in peč na plin sta pa prinesli revolucijo tako na področju tehnike, kot tudi arhitektonike in zlasti še glede temperature! Uporaba nenprenehnih peči prihrani denarja okoli 600.000 ton premoga na leto, poleg tega pa nudi še znatne prednosti pri delu.

Peči, ki jih zdaj uporabljajo, so razne velikosti, dimniki so visoki tudi do 122 metrov; v teh peceh se vršijo tri glavne faze dela. Najprej se z ogrevanjem spremeni glinasta plastika v trdo, čvrsto gneto. Nato se zgani lik potopi v maso za posteljenje in pride drugič v peč. Potem pride okraševanje in slikanje ter tretja peka, kar da navadno končni izdelek. Zanimivo je pripomniti, da so prvo peč na plin, katero uporabljajo za izdelavo najfinjših porcelanastih jedilnih servisev, namestili v tovarni v Stokeu, ki izdeluje porcelan Spode že več kot 200 let. Tovarno Hanley, last bratov Johnson, eno od največjih tovarni namiznega porcelana na svetu, so popolnoma modernizirali, pri

čemur so zlasti upoštevali udobnost delavcev. Druga nadzorna sodbna tovarna je Thomas C. Wild & Sons v Burslemu, kjer so peči deloma na plin, deloma pa električne: tovarna Wedgwood v Barlastonu pa združuje tehniko XX stoletja z rokodelsko spretnostjo posameznega delavca. Preizkus vsakega kosa keramike s kislinami je značilen za kakovost in izdelavo. Kupci po vsem svetu vedo, da se lahko zanesajo na izdelke velikih podjetij Združenega kraljevstva: imena kakor Royal Crown Derby, Royal Doulton, Minton in Roal Worcester slojijo na vsem izvoznem trgu. Osebe, ki vodijo ta in podobna podjetja, seveda skrbno upoštevalo spremljevanje zahteve zunanjih kupcev, pri

čemer so zlasti upoštevali udobnost delavcev. Druga nadzorna sodbna tovarna je Thomas C. Wild & Sons v Burslemu, kjer so peči deloma na plin, deloma pa električne: tovarna Wedgwood v Barlastonu pa združuje tehniko XX stoletja z rokodelsko spretnostjo posameznega delavca. Preizkus vsakega kosa keramike s kislinami je značilen za kakovost in izdelavo. Kupci po vsem svetu vedo, da se lahko zanesajo na izdelke velikih podjetij Združenega kraljevstva: imena kakor Royal Crown Derby, Royal Doulton, Minton in Roal Worcester slojijo na vsem izvoznem trgu. Osebe, ki vodijo ta in podobna podjetja, seveda skrbno upoštevalo spremljevanje zahteve zunanjih kupcev, pri

čemer so zlasti upoštevali udobnost delavcev. Druga nadzorna sodbna tovarna je Thomas C. Wild & Sons v Burslemu, kjer so peči deloma na plin, deloma pa električne: tovarna Wedgwood v Barlastonu pa združuje tehniko XX stoletja z rokodelsko spretnostjo posameznega delavca. Preizkus vsakega kosa keramike s kislinami je značilen za kakovost in izdelavo. Kupci po vsem svetu vedo, da se lahko zanesajo na izdelke velikih podjetij Združenega kraljevstva: imena kakor Royal Crown Derby, Royal Doulton, Minton in Roal Worcester slojijo na vsem izvoznem trgu. Osebe, ki vodijo ta in podobna podjetja, seveda skrbno upoštevalo spremljevanje zahteve zunanjih kupcev, pri

čemer so zlasti upoštevali udobnost delavcev. Druga nadzorna sodbna tovarna je Thomas C. Wild & Sons v Burslemu, kjer so peči deloma na plin, deloma pa električne: tovarna Wedgwood v Barlastonu pa združuje tehniko XX stoletja z rokodelsko spretnostjo posameznega delavca. Preizkus vsakega kosa keramike s kislinami je značilen za kakovost in izdelavo. Kupci po vsem svetu vedo, da se lahko zanesajo na izdelke velikih podjetij Združenega kraljevstva: imena kakor Royal Crown Derby, Royal Doulton, Minton in Roal Worcester slojijo na vsem izvoznem trgu. Osebe, ki vodijo ta in podobna podjetja, seveda skrbno upoštevalo spremljevanje zahteve zunanjih kupcev, pri

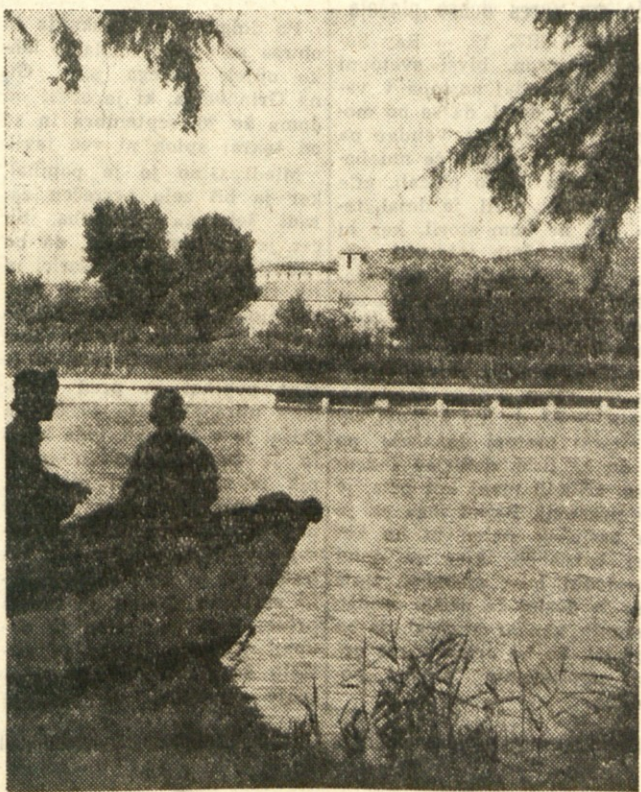
čemer so zlasti upoštevali udobnost delavcev. Druga nadzorna sodbna tovarna je Thomas C. Wild & Sons v Burslemu, kjer so peči deloma na plin, deloma pa električne: tovarna Wedgwood v Barlastonu pa združuje tehniko XX stoletja z rokodelsko spretnostjo posameznega delavca. Preizkus vsakega kosa keramike s kislinami je značilen za kakovost in izdelavo. Kupci po vsem svetu vedo, da se lahko zanesajo na izdelke velikih podjetij Združenega kraljevstva: imena kakor Royal Crown Derby, Royal Doulton, Minton in Roal Worcester slojijo na vsem izvoznem trgu. Osebe, ki vodijo ta in podobna podjetja, seveda skrbno upoštevalo spremljevanje zahteve zunanjih kupcev, pri

BLISKOVITO SNEMANJE

Po želji fizikov in zamisljenosti znanstvenikov se je britanskim tehnikom posrečilo izdelati fotografski aparat, s katerim lahko snemajo hitrost svetlobe, ki se širi z brzino 299.282 km v sekundi. Na takih fotografskih posnetkih lahko točno sledijo fiziki pojavi bliskovite hitrosti in obnašanja isker, ki skakajo z enega konca sveče avtomobilskega motorja na drugi, nadalje ugotovijo pot strel, ki se sprosti ob kratkem stiku v električnem vodni visoke napetosti itd. Tovrstne naprave za snemanje bodo omogočile raziskovanja, ki ne bodo le pojasnila znanstvenikom omenjene in še mnoge slične pojave, temveč bodo tudi pospešila tehnični napredek. Odslej bodo lahko dognali, zakaj so določene vrste motornih vžigalnikov učinkovitejše kot druge, nadalje, zakaj niso učinkoviti nekateri načini izoliranja električnih vodov in slično. Temi napravami bodo lahko odkrili skrivnosti strele, ki jih znanstveniki še niso dognali zaradi njene bliskovite hitrosti. Brez dvoma bo ta fotografski aparat, ki so ga izdelali po zamisli izvedencev za atomsko energijo, prej ali slej koristil raznim tehničnim strokam. Glavno vlogo v novem aparatu za bliskovito snemanje ima posebna celica, ki jo je v začetku našega stoletja odkril škotski protestantski pastor Kerr. S Kerrovo celico lahko izdelajo filmske aparate za snemanje, ki se veliko hitreje vrtilo in zelo naglo ekspozirajo. Sele po večletnih poskusih so se aparati za snemanje s Kerrovo celico ob-

nesli tako, da so bili uporabni. Danes se obrabijo tovrstni aparati za filmsko snemanje 250.000 krat v minuti in lahko ekspozirajo samo eno desetino milijonine sekunde. S takimi aparati so snemali ob nedavni atomski eksploziji, ki so jo organizirali v Angliji. Vendar se ne zadovoljujejo ti snemki znanstveniki, ki hočejo natančno slediti jedrnim eksplozijam od začetka do konca. Njih namreč moti, da preveč odročajo slike, ki jih snemajo ti aparati za bliskovito filmsko snemanje. Zato skušajo sedaj pripraviti ta nedostatek z vrsto posebnih leč.

zadovoljujejo ti snemki znanstveniki, ki hočejo natančno slediti jedrnim eksplozijam od začetka do konca. Njih namreč moti, da preveč odročajo slike, ki jih snemajo ti aparati za bliskovito filmsko snemanje. Zato skušajo sedaj pripraviti ta nedostatek z vrsto posebnih leč.

Stivan ob izviru Timave

Prizor iz uradnega filma o eksploziji prve britanske atomske bombe na otočju Monte-bello. Znanstveni ravnatelj pri tem poskusu, dr. W. G. Penney (desno) in kontra-administracije, ki je poveljeval pomorskim silam, ki so sodelovale pri poskusu, opazujeta eksplozijo.

2. njegovih mestnih čevljev prišel domov v Opatijo komaj spomin. V onem mračnem razpoloženju tihega obupa sem napravil svojo največjo planinsko zaletavščino. Vodil sem plezalno «navezo» preko Severne Triglavske stene, z Vladimirov Bartolom, - brez vrvi, brez klinov in brez vsake plezalne priprave, z edinim poznanjem plezalne tehnike, če vzamem kako priročnost, mesc dni plezanje, iz vzpona Sedretleto stene z dr. Jugom pred letom dni. To je bilo tudi moje edino poznanje Severne stene. Vendar sva imela srečo, - lezla sva prosto nekje med Turnovo in Slovensko smerjo - da sva šele pri vrhu nalezla na nekaj težko. Plačala sta je najina nahrbtnika, ki sva jo morala vreči skozi kamnast žleb, ko se je zdelo, da bova morala še brez njih skločiti nekaj metrov čez previsa. A sem končno le našel oprimomov v previsnem odstopu. Med udeleženci proslave 30 letnice ne smemo pozabiti še zadnjih obiskovalcev plezalne taborne PZS, ki se je bil razno zaključil v Slajmerjevem domu poleg Aljaževega

ZORKO JELINČIČ Med gorami in spomini

sveže zapali sneg. Dobro znamenje. Naslednje jutro vreme ni ravno najbolj obetalo, vendar ni padalo. Do srede stene je zametlo. Ni me mikalo v sneg in mogoče kmalu tudi v meglo. Uberem pot proti Luknji. Tod je šel dr. Jug na predvečer svoje smrti. V dežju ni mogel plezati in da ne ostane brezdelel v koči je skočil skozi Luknjo k pastirjem na planino Zajavor po mlečno. Med drugim mi je povedal, da je koncept onega zadnjega pisma ljubljani našel v predalu Klementove salne mize. To se pravi, da je bil napisal preden je šel v gore in ne v onih zadnjih deževnih dneh naposredno pred smrtjo. Vreme se je zboljšalo in celni sonce je posijalo, ko sem

stopal po zložni prodnati poti med gozdom na obeh pobočjih Vrat, po dnu doline mimo spomenika v NOB padlin, planincem. Res monumentalni spomenik v svoji enostavnosti poguma človeškega duha, ki se upira tej mogočni naravi. Više gori, kjer se pot vzpenja že bolj strmo k Steni in se cepi ena čez Prag, druga pa v Luknjo na desno naprej po dirje kamnitih, z grmičjem, gorško travo in cvetjem poraslem bregu. Ceda-

lje več je po pobočju ograničenih bolnavov, čim višje greš, tudi dva do tri metre visokih, sredi me manjšimi, ki so se v stoletjih, tisoletjih odkrili od Triglavske stene. Tu mi vedno bolj vzbujajo pozornost sveže velike in male skale svetle okrašt barve sredi med sivimi pečmi, sem in tja že sredi med grmičjem ležečimi. In res opazim visoko, ravno v najbolj izrazitem razu Jugovega stebra enako svetlo liso, vsaj 50 m visoko in morda 20 do 30 m široko. Bil je to najbolj previen nos proti vrhu stebra, ki je tudi pod tem okruškom še previsen. Kdaj se je odkrivala ta ogromna kamnita gmeta in zgrmela v krnico s strahovitim gromom, ki so ga pač slisali v Trenti in Mojstrani kot odaljen grom s potresom? Po poti grede opazujem ne sveže skale morda v kilometri dolgi dolpici. Malo višje nalemim na staro skalo s komaj vidno markacijo, - »Knafelečevim« celinoma, ki je bil ves okrušen, kot tudi vse gornje del skale od strahovitih sunka skale od nosnega skali, ki so prihrumele

stene in se tu razbile, da je ves veliki bolvan kot tudi ves veliki pokrito s svežimi krakami, peskom, gručam in skalami, kot da se je to zgodilo prav pred kratkim. Tudi če po dolnici odnosa grapi je še polno belih bolnavov, tudi v bukovju, tu zadiči višine še precej prihrumel. Le zgoraj na dolgi sipini gruča, neposredno pod Jugovim stebrom sploh ni opaziti sledu prvega, najslabivšega padca. Nemogoče je, da bi se bila ta ogromna masa že v steni odbila in pri letela prstu na tla šele tu, morda podarjujo sto metrov pod Steno. Razlagal sem zito le z močkrat, da je bilo melišče pokrito z visokim snežičem, kar je zelo verjetno neposredno pod Steno, kamor grmi sneg z vse gornjih skal. Saj je sedaj veliko snežiče v Jugovi grapi neposredno pod Jugovim stebrom. To bi se tudi skladalo z okolnostjo, da je najmočnejši vzrok takemu krakovanju zmrzovanje vode v vseh razpokah in špranjah.

ba pravno smatrati za enostranske pravne dokumente (posle). Leše po svoji vsebini, razen tega, da je vanje vneseno priznanje na osnovi Memoranduma ustvarjenega stanja (kar je važno v primeru Francija, ki Memoranduma ni podpisala, manj važno pa zate Veliko Britanije in ZDA, ki sta to storili), obvezujejo te sile tudi na to, da ne bodo podpirale ne italijanskih ne jugoslovanskih zahtev glede ozemlja, ki se nahaja pod suverenostjo ali upravo druge sile. S tem je od njihove strani definitivno napravljen konec določenemu političnemu sporu, zaradi česar bo tudi pravna nadstavba te likvidacije, t.j. Memorandum, izražal definitivnost te rešitve. Če bo torej tudi prišlo do neke naknadne pravne formulacije, ta ne bo imela nikoli formalnopravnega rešilo vprašanje suverenosti, državljanstva in vrste drugih vprašanj, ki jih tu nismo omenili, vse to pa v obliki nekega mednarodnega sporazuma vidje stopnje, ki bo za njih potrebna tudi odobritev (ratifikacija) predstavniki organov, bo to predstavljalo samo formalnopravno registracijo že s tem Memorandumom ustvarjenega faktičnega stanja.

VREME Vremenska napoved za danes: Lepo z delno oblačnostjo. — Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je bila 17,6 stopinj; najnižja pa 12,3 stopinj.

PRIMORSKI DNEVNIK

Opozarjamo vas na sledeče oddaje: Koper: 18.35: Popularne dunajske melodije. — Trst II: 17.55: Chopin: Koncert št. 1 za klavir in orkester. — Trst I: 11.30: Opera glasba. — Slovenija: 20.15: «Cetrlikov večer» domačin pesmi in napevov.

SPORTNI DNEVNIK

TUDI KUTSOV REKORD JE PADEL NA DVOBOJU LONDON MOSKVA

Chataway na 5000 m - 13:51,5

Litujev postavil nov svetovni rekord v teku na 440 y čez zapreke z 51,3.

LONDON, 13. — Danes je bil tukaj lahkoatletski dvoboj London - Moskva. Ze dolgo se je pričakovalo, da bo na tem dvoboju srednja točka dvoboja med svetovnim rekordierjem Kutsov in Chatawayem na 5000 m. Kuts, ki je na evropskem prvenstvu v Bernu dosegel senzacionalno zmago nad Zatopkom in obenem postavil nov svetovni rekord s 13:56,6, je moral danes podleteti Chatawayu, ki je v Bernu tudi postal za seboj Zatoška in prišel na cilj drugi. Kuts je tudi danes tekel v času novega svetovnega rekorda, ki je znatno boljši od bernskega. Toda Chataway je našel moč, da je bil tri desetinke sekundne boljše od dosežanega rekorda Američana Moora.

NIMAJO PRIMERNEGA NASPROTNIKA

In zakaj ne z Jugoslavijo?

«La Gazzetta dello Sports» je v tve rubriki «Corridoi» na 1. strani pisala: Dr. Beppe Pasquale, predsednik tehnične odbora in podpredsednik italijanske nogometne zveze je obupan, ker se ni mogel najti primernega nasprotnika za italijansko reprezentanco.

Belgija ne, Holandska in Norveška ne. Drugi pa so vsi vezani z Avstrijo vred. Španija je zelo negotova. Manjka pa eno ime: Jugoslavija. Zakaj ne bi glede tega vprašali Beograd? 14. november je dober datum tudi za Jugoslavoane, katerim se bo zdelo kar neverjetno, da bi nas imeli v svojem brlogu ponizne in meketajoče... In kdo ve, če nas ne bi dober nastop proti zelo močnim sosedom prinesel mnogo več časti kot kak napuhljen uspeh proti kakemu tretjerazrednemu motiva.

Jugoslavija 57 Virtus-Minganti 56

BOLOGNA, 13. — Mednarodna košarkarska tekma med jugoslovansko reprezentanco, ki je na poti v Brazilijo, in med bolonjskim moštvom Virtus-Minganti je se končala s kar najbolj tesnim rezultatom 57:56 v korist Jugoslovancev, medtem ko so na koncu prvega polčasa domači že vodili z 29:22.

Zmagala je „pomlad“

GENOVA, 13. — Nogometna tekma med italijansko nogometno reprezentanco (pomlad) (nogometisti do 23. leta) in švicarsko odgovarjajočo reprezentanco se je končala s 3:1 za Italijo. Gole so dali Conti v 1. polčasu in Virgili v 2. IL polčasu. Švicarji so dosegli

svoj gol v 1. polčasu. Italijani so nastopili v tej postavi: Stefani; Comaschi, Zagatti; Turchi, Bernasconi, Invernizzi; Conti, Pivatelli, Virgili, Tortul, Bizzarri. — V drugem polčasu je Tortula zamenjal Rosa.

Tekma v Comu med mlajšo reprezentanco in izbranim moštvom iz Besanconna se je končala z zmago Italijanov s 3:2 (2:0).

Austria in Honved zmagovita v Bruslju

BRUSELJ, 13. — Na tujakinjem nogometnem turnirju je dunajska Austria premagala belgijsko moštvo Anderlecht z 2:0 (0:0), budimpeštanski Honved pa eno izmed vodilnih angleških moštvev in zmagovalca angleškega pokala, West Bromwich s 5:3. Od znanih mednarodnih igralcev sta bila v avstrijskem moštvu Owckir in Stojaspal. V madžarskem moštvu, ki je reprezentanco moštvo madžarske vojske, pa so bili med drugimi Grosics, Boszik, Lorant, Kocsis, Puskas, Czibor, torej nekako madžarska reprezentanca.

V Stockholmu je v nedeljo Švedska premagala Dansko s 5:2 (4:2).

Llomas za Seixasom premagal tudi Larsena

MEXICO CITY, 13. — Pravo presenečenje je na panameriškem turnirju Mario Llomas. Ze v dvoboju za Davisov pokal je naravnost pregazil Fica Seixasa, sedaj ga je na ponovno premagal v četrtfinalu panameriškega turnirja. Da tega njegovega uspeha ni pripisoval nikomur, se je pokazalo danes v polfinalu, ko je premagal tudi Kalfornijca, Arta Larsena z 1:6, 10:8, 9:7, 6:3. Prišel je torej do finala kot prvi Mehikanec po trinaestih letih. Za nasprotnika mu imel Američana Traberta ali Šveda Davidsona. V igri med tema dvema je Trabert prvi set dobil z 9:7, nato pa so morali nadaljevanje igre preložiti na jutri zaradi močnega dežja.

Sugar se bo še boksal če mu zares dobro plačajo

NEW YORK, 13. — Ray Sugar Robinson, bivši svetovni prvak, ki sedaj nastopa v varietejih je dejal, da se bo mogoče vrnil v ring, vendar pa samo pod pogojem, če mu bodo to zelo dobro plačali. «Če bi se zopet boril, je dejal, tebi se zopet boril, ker bi bil v finančnih težavah; vse prej kot to, kajti v tem pogledu mi je zelo dobro postalo. Vendar pa se ne odrečem katerikoli priložnosti za dober zaslužek, ampak zares odločen in biti mora mnogo denarja. Dejaj je še, da mu njegovi varietejski nastopi donosajo po 5 do 15 tisoč dolarjev tedensko. «Nikoli manj kot pet, je se pristavil. Razen tega pa je za zaslužek stalen in ne kot pri boksaljih, kjer se dolgi predskidi brez zaslužka. Bajje mi je doslej že prišlo mnogo ponudb, vendar je dejal, da bo sprejel, ko bo prišla zares neka upoštevanja vredna ponudba.

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

SEJA KRAJEVNEGA ODBORA SOCIALISTIČNE FRONTE SLOVENCEV V PEVMI

Za sodelovanje vseh naprednih socialistično mislečih ljudi

Tajnik tov. V. Nanut o novih možnostih gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo in Italijo. Tov. M. Černe o narodnostnih pravicah in socialistični ureditvi

Za poživitev prosvetnega delovanja

V tork zvečer je bil v Pevmi sestanek krajevnega odbora Socialistične fronte Slovencev v Italiji, na katerem je bil poleg odbornikov prisoten tudi tajnik IO SFS tov. V. Nanut in drugi člani IO. Po otvoritvenih besedah člana IO SFS tov. Lenarčiča je spregovoril Viljem Nanut, ki se je v svojem poročilu dotaknil predvsem gospodarskih vprašanj. Dejal je, da se je z rešitvijo tržškega vprašanja ustvarila možnost za gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo in Italijo. Čeprav se je Jugoslavija že močno industrializirala in je v marsikaterih panogah je dosegla povprečje evropskih visoko razvitih industrijskih držav, ima še vedno na razpolago dovolj surovin, ki jih potrebuje italijanska industrija, saj je Italija na surovinah zelo revna. Po drugi strani jugoslovanska industrija še vedno potrebuje izdelke italijanske industrije. Zaradi tržškega spora do trgovanja ni prišlo v taki meri, da bi lahko zadovoljilo potrebe obeh strani. To se je pokazalo tudi z videmskim sporazumom o obmejnem prometu. Ta sporazum ni v ničemer koristil naši pokrajini, čeprav predvideva trgovanje med gorško in videmsko pokrajino na eni strani in Slovenijo na drugi. Doga se, da izdelke za Jugoslavijo kupujejo v Milanu in drugih krajih, ki so izven območja sporazuma, medtem ko naši trgovci gledajo skozi prste. Poleg tega je tudi trgovanje omejeno, ker je v spo-

Proslava 110-letnice rojstva Simona Gregorčiča

NEZADOVOLJSTVO OBČANOV zaradi predlaganega poviška

Občina hoče povišati letno pristojbino od 740 na 900 lir za osebo odtosno žival. Zakaj država ne prisikodi na pomoč?

Doberdobska občinska uprava je predlagala, da bi zaradi deficita doberdobskega vodovoda in zaradi potrebe izmenjave cevi, ki so v zemlji že izzza prve svetovne vojne, zvišala letno pristojbino za vodo od 740 na 900 lir za vsako osebo odtosno za vsako žival, ki jo ima koristnik vodovoda.

KINO

CORSO. 17: «Potovanje angleške kraljice okrog sveta», panoramsko platno. VERDI. 17: «Carnaval», Fernandel. VITTORIA. 17: «Honda», J. Wayne. CENTRALE. 17: «Otok masenjan», L. Colomer. MODERNO. 17: «Jolanda in kralj sambe», barvni film. F. Astaire.

KRATKE VESTI ZA GORIŠKE PRETURE

Štiri mesece zapora in globa zaradi ilegalnega prehoda meje

Pred tem pobegom v Jugoslavijo je bival onkraj meje dve leti - Drugič so ga po dveh dneh vrnil italijanskim oblastem

Pogojna kazen zaradi nenamerne usmrtilve

Pred gorško preturo je moral včeraj tudi 40-letni Eugenio Colautti iz Mariana v Furlaniji. Obočen je bil, da je januarja letos pred gostilno «Sv. Just» v Ul. Aquileia povozil 80-letnega upokojenca iz Gorice Giacoma Gobba, ki je mese dni po nesreči umrl zaradi posledic nesreče. Včeraj je Colautti pred sodnikom prikazal ves dogodek, ki se je pripetil nesrečnega januarja tega. Dejal je, da je vozil z mikromotorjem po Ul. Aquileia iz mesta skozi podvoz pri južni strani. Tedaj pa je opazil starca, ki je prečkal cesto. Zatrtil bi in s tem opozoril starča na nevarnost. Toda prav v istem trenutku je iz nasprotnih strani privozil tovorni avtomobil, ki je preprečil pogled Gobba na prihajajoči motor, kateremu se ni mogel pravočasno makniti. Prišlo je do trčenja tako Gobba, kakor Colautti, sta se pri padcu poškodovala. Vendar pa so pri Gobbi zaradi njegove starosti, nastopile komplikacije in med 9. februarja t. l. umrl.

Goriški župan in podžupan nenadno odpotovala v Rim

V ponedeljek zvečer so nenadno odpotovali v Rim goriški župan dr. Bernardis, podžupan dr. Poterzio, ter tajnik dr. Pallin. Kakor javljajo, se bodo predstavniki goriske občine v Rimu pozanimali za državno pomoč pri kritju deficita proračuna za leto 1953 in za nove ukrepe, ki zadevajo prosto ceno.

DEZURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna D'Udine. Ul. Rabatta 18 - tel. 21-24.

SEDAJ BO VERJETNO V ŠOLI BOLJ PRIDEN

Ko je potrošil očetov denar, se je skesan vrnil domov

Po dolgih tednih iskanja in obupa so starši vendarle lahko obljeli svojega sina Gino Grinovega, ki je odšel od doma že 20. septembra in se od takrat sploh ni več javil. Mladí Gino je bil popihal, ker je bil zelo nesrečen zaradi šolskega neuspeha. Sicer je staršem izjavil, da bo nadaljeval študije v Gorici in bil v finančnih težavah; vse prej kot to, kajti v tem pogledu mi je zelo dobro postalo. Vendar pa se ne odrečem katerikoli priložnosti za dober zaslužek, ampak zares odločen in biti mora mnogo denarja. Dejaj je še, da mu njegovi varietejski nastopi donosajo po 5 do 15 tisoč dolarjev tedensko. «Nikoli manj kot pet, je se pristavil. Razen tega pa je za zaslužek stalen in ne kot pri boksaljih, kjer se dolgi predskidi brez zaslužka. Bajje mi je doslej že prišlo mnogo ponudb, vendar je dejal, da bo sprejel, ko bo prišla zares neka upoštevanja vredna ponudba.

Ko je potrošil očetov denar, se je skesan vrnil domov

Po dolgih tednih iskanja in obupa so starši vendarle lahko obljeli svojega sina Gino Grinovega, ki je odšel od doma že 20. septembra in se od takrat sploh ni več javil. Mladí Gino je bil popihal, ker je bil zelo nesrečen zaradi šolskega neuspeha. Sicer je staršem izjavil, da bo nadaljeval študije v Gorici in bil v finančnih težavah; vse prej kot to, kajti v tem pogledu mi je zelo dobro postalo. Vendar pa se ne odrečem katerikoli priložnosti za dober zaslužek, ampak zares odločen in biti mora mnogo denarja. Dejaj je še, da mu njegovi varietejski nastopi donosajo po 5 do 15 tisoč dolarjev tedensko. «Nikoli manj kot pet, je se pristavil. Razen tega pa je za zaslužek stalen in ne kot pri boksaljih, kjer se dolgi predskidi brez zaslužka. Bajje mi je doslej že prišlo mnogo ponudb, vendar je dejal, da bo sprejel, ko bo prišla zares neka upoštevanja vredna ponudba.

V Tržiču se večja število telefonskih naročnikov

Po številnih prošnjah prebivalcev tržškega predmestja je končno zadnje dni TELVE začela s potrebnimi pripravami za napeljevanje telefonskih žic Tržič se je precej razširil in mnogo je ljudi, posebno obrtnikov in profesionistov, ki so že pred časom potrebovali telefon v svojem stanovanju. Toda na vsako prošnjo je TELVE odgovarjala, da so potrebne številne tehnične priprave, ki so skoraj neizvedljive. Stvar se je precej zavlekla in zato so prebivalci predmestja pred dnevi z veseljem opazili delavce TELVE, ki so začeli kopolati jarko in jame za telefonske droge in žice, kar bo omogočilo v kratkem napeljevanje telefonov v vsako stavbo, kjer bodo to želeli.

Tržiču se večja število telefonskih naročnikov

Po številnih prošnjah prebivalcev tržškega predmestja je končno zadnje dni TELVE začela s potrebnimi pripravami za napeljevanje telefonskih žic Tržič se je precej razširil in mnogo je ljudi, posebno obrtnikov in profesionistov, ki so že pred časom potrebovali telefon v svojem stanovanju. Toda na vsako prošnjo je TELVE odgovarjala, da so potrebne številne tehnične priprave, ki so skoraj neizvedljive. Stvar se je precej zavlekla in zato so prebivalci predmestja pred dnevi z veseljem opazili delavce TELVE, ki so začeli kopolati jarko in jame za telefonske droge in žice, kar bo omogočilo v kratkem napeljevanje telefonov v vsako stavbo, kjer bodo to želeli.

S. KENNEDY Bil sem s Klux Klanom

To morda zveni nekoliko preostro, toda tudi druge države so storile tako. Mi pa bi v tem vprašanju morali biti bolj moderni kot Hitler. V času vojne sem poslušal poročila lorda Haw Hawa iz Nemčije (lord Haw Haw je bil britanski izdajalec, ki je v času vojne delal za Goebbelsovo protizavezniško radijsko propagando, op. ur.). Kljub temu sem vendarle sodeloval v ameriških vojaških naporih, ker sem bil proti temu, da nas bi Nemci skušali rešiti Zidov v našem imenu. Vsaka država ima pravico, da se jih sama reši. «Preden napademo Rusijo, je nadaljeval Stoner, «se moramo najprej rešiti naših Zidov in ukiniti Združene narode, ki bi jih morali imenovati JewON in ne OZN. (Jew pomeni v angleščini Zid, op. ur.). Mi bi morali nase premoč uporabiti tako, da bi dobili od drugih držav to, kar želimo in jih prisiliti, da delajo pod našimi pogoji. Ameriška pomoč bi se morala dati pod pogojem protizidovske borbe. Nobena oseba, ki bi se borila proti Zidom, bi ne smela trpeti lakote. «Kar se tiče niggerjev, je nadaljeval, «nimam nič proti njim, pač pa sem proti plenumu kot takemu. Klan veruje v neodstotnost nadvlado belih, in to — družbeno, politično in gospodarsko nadvlado. Mi smo proti plemenski enakosti, in to v kakršni koli obliki, tako proti niggerjem, kakor proti Japoncem, Kitajcem, Filipincem ali katerim koli drugim. Nig-

padamo. Ali bomo stali ali bomo padli?

«Stali bomo, kajti na svojo kri nisimo prisegli zama!» se je glasil odgovor in vedno večjem kričanju. Carovnik je poslednjič udaril s svojim kladivcem in rekel: «Uradno objavim, da je ta klanoklava zaključena. Vam, zvestim klanovcem, želimo lahko noč!» «Veličanstvo, lahko noč!» Izstopali smo drug za drugim v Notranjo jamo, kjer so si klanovci snemali kapuce in jih spravljali v omarice. Taval sem po jami. Ko sem zaslišal besedo «strojnica», sem se naglo ustavil. Delal sem se, kot bi iskal cigareto in pri tem prisuškval. Nekaj ciklop je spraveval: «Koliko strojnica?» «Na tisoče!» «Kje praviš, da so?» «Vi veste za kraj — veliko skladišče v Ul. Sylvan, ki ga vodi uprava vojne imovine. Tam sem uslužben kot nočni čuvaj.» «Kdo bi nam mogel preprečiti, da te neko noč zvežemo in nato pobegnemo z nekoliko strojnica? Kdo ve, kdaj jih bomo potrebovali.» Človek je za trenutek razmišljal. «Kar bi mi vlada ne mogla dokazati, me ne moti.» je končno rekel. Za nočjo je bilo dovolj! Take stvari se torej dogajajo na klanovskih sestankih.

SINDIKATI IN KLAN

«Ti si se nekam vpisal?» me je nenadoma vprašal moj stari prijatelj Charlie Pike, voditelj nekega velikega sindikata na Jugu. «Vpisal sem se v Klan,» sem ponovil in pri tem pokazal svojo klanovsko osebno izkaznico. «Kaj te je v to privedlo?» je vtrjal. «Vedno sem te imel za človeka, v katerega smejem sindikati imeti popolno zaupanje.» «To je eden izmed vzrokov, zaradi katerih sem stopil v Klan,» sem skušal hitro pojasniti. «Vem, da se Klan bori proti sindikatom, in zato sem pomislil, da bo dobro, če se prijatelj sindikatov znajde v Klanu in dela proti njemu.» «To bi bilo zares dobro! Ta golazen je hujsa od golazov. V zadnjem času preganjajo naše organizatorje, drugega za drugim jih love in delajo vraga z njimi. Vrgli so celo bombe v dvorane, kjer se sestajamo. Ko bi nam ti mogel povedati, kdaj in kje nam pretijo, bi jim mogli pripraviti sprejem.» «Pa še nekaj, je nadaljeval. «Tu imas telefonske strojnice, na katere bi nas obvestil. Prva telefonska številka je moja, nato pa kar po vrstnem redu. To so glavni mobilni. Jaz se bom z njimi kmalu povezal in organiziral mobilni protiklanovski organizacijo. To prepusti kar meni. Na vsaki način pa pazi nase. Če te dobio v roke, te bo privedel! Ti vsi srečo — verjetno je bilo več potrebovalo. Kdaj je privedel klanovski sestanek? Ze dolgo časa se pripravljam na nastop na to otročad.» «Svoje konje boš moral držati malo na uzdi,» sem rekel. «Vso stvar sem komaj povohal in dvomim, da bi me vsekakor uvedli v svoje važnejše zadeve. Čim bom odkril kaj večjega, boš že zvedel. Medtem pa je važno še nekaj drugega.» «Za kaj gre?»

Kino na Cnečnah predvoja DANES 14. t. m. z začetkom ob 18. uri film: «Pozdrave in poljube» Igralci: Philippe Lemaire - Catherine Erard Pretor dr. Fabianich je